

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Orman Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim. 14/07/2026

Elvan IŞIK GEZMİŞ

Giresun Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	
Esas Komisyon	Tarım, Orman ve Köyşleri
Tarih: 1-10-2026	Esas No: 2/3829

PLASEN
TAA-149
KURUMUN KURULU
TAA-149
TAA-149

1937481

T B M M
KANUNLAR ve KARARLAR BSK.LIGI
1 0 Eylül 2026
Numara:

T B M M
GENEL EVRAK
1 0 Eylül 2026
No: 1937481

GENEL GEREKÇE

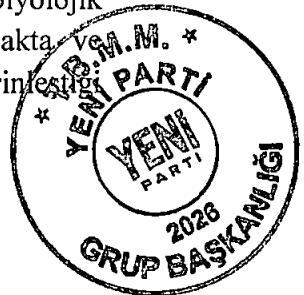
Anayasa'nın 169 uncu maddesi, Devlete ormanları koruma ve sahalarını genişletme görevini yüklemekte; ormanların daraltılmasına veya ormanlara zarar verebilecek tasarruflara karşı açık ve güçlü anayasal güvenceler getirmektedir. Bu hüküm, ormanların yalnızca ekonomik değeri bulunan taşınmazlar değil; iklim sisteminin, su kaynaklarının, biyolojik çeşitliliğin, tarımsal üretimin, afetlere karşı doğal korumanın ve gelecek kuşakların yaşam hakkının vazgeçilmez unsuru olduğunun anayasal kabulüdür. Bu nedenle orman hukukunda yapılacak her düzenleme, kısa vadeli ihtiyaçlardan veya idari takdirden değil, kamu yararı ve ekolojik sürdürülebilirlik ilkelerinden hareketle değerlendirilmelidir.

6831 sayılı Orman Kanununa 2018 yılında, 7139 sayılı Kanun kapsamında eklenen Ek Madde 16'da belirli şartları taşıyan alanların Bakanlar Kurulu Kararı ile orman sınırları dışına çıkarılabilmesine imkân tanımaktadır. Düzenleme, hükümet sistemi değişikliğiyle Bakanlar Kurulu kaldırıldığı için yetkiyi Cumhurbaşkanı Kararına bırakmıştır. Uygulamada bu düzenleme, kesinleşmiş orman kadastrounun idari kararlarla değiştirilebilmesine olanak sağlayarak Anayasa'nın 169 uncu maddesiyle güvence altına alınan koruma rejimini zayıflatmakta, ormanların korunması yerine daraltılmasına yönelik yeni bir istisna alanı oluşturmaktadır.

Bir alanın üzerindeki ağaç örtüsünün zayıflamış olması, o alanın orman niteliğini ve ekolojik değerini bütünüyle kaybettiği anlamına gelmez. İnsan müdahalesi sonucu bozulan pek çok alan, bilimsel rehabilitasyon ve restorasyon çalışmalarıyla yeniden orman ekosistemine dönüştürülebilecek niteliktedir. Bu nedenle orman sınırlarının belirlenmesinde yalnızca mevcut kullanım değil, ekosistem bütünlüğü, biyolojik çeşitlilik ve yeniden ormanlaştırma potansiyeli esas alınmalıdır.

Türkiye'nin orman politikalarındaki geçmiş uygulamaları, istisna olarak getirilen düzenlemelerin zaman içinde kalıcı ve geniş kapsamlı rejimlere dönüştüğünü göstermektedir. 2/B uygulamalarının yıllar içinde giderek genişlemesi, yeni beklentiler ve yeni talepler doğurmuştur. Ek Madde 16 da benzer şekilde, 19/4/2018 tarihli ve 7139 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği 28/4/2018 tarihine kadar oluşan fiili kullanımları hukuki sonuç doğurabilir hâle getirerek orman alanlarında işgal, kaçak kullanım ve yapılaşmanın ileride yasallaştırılabileceği yönünde beklenti oluşturmaktadır. Bu durum, ormanları korumakla yükümlü kamu otoritesinin caydırıcılığını zayıflatmaktadır.

Orman ekosistemlerinin karşı karşıya bulunduğu en önemli tehditlerden biri de parçalanmadır. Enerji, ulaşım, altyapı ve farklı kamu yatırımları nedeniyle verilen izinler sonucunda orman bütünlüğü giderek bozulmaktadır. Büyük orman bloklarının küçük ve birbirinden kopuk parçalara ayrılması; karbon tutma kapasitesini azaltmakta, biyolojik çeşitliliği olumsuz etkilemekte, yaban hayatı koridorlarını kesintiye uğratmakta ve ormanların kendini yenileme gücünü zayıflatmaktadır. İklim krizinin derinleştiği

günümüzde bu parçalanma, yalnızca çevresel değil aynı zamanda ekonomik ve toplumsal bir risk hâline gelmiştir.

Son yıllarda orman yangınlarında yaşanan belirgin artış da bu riskleri açık biçimde ortaya koymaktadır. Son yüz yılda yıllık ortalama orman yangını sayısı yaklaşık 1.455 iken Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonraki yıllarda bu sayının 2.441'e yükselmesi, iklim değişikliğinin etkilerinin yanı sıra ormanlar üzerindeki insan baskısının da arttığını göstermektedir. Orman içi ve bitişiğindeki yeni yerleşimler, ulaşım koridorları ve altyapı yatırımları yangın riskini artırmakta; sel, taşkın, heyelan ve kuraklık gibi afetlerin etkilerini de ağırlaştırmaktadır.

Ek Madde 16'nın uygulamasının yalnızca geçmişten kaynaklanan yerleşim sorunlarını çözmekle sınırlı kalmadığı; konut, sanayi, sağlık tesisi ve benzeri yatırımlar bakımından da kullanılabildiği yönündeki değerlendirmeler, kamuoyunda haklı kaygılar doğurmaktadır. Orman sınırları dışına çıkarılan alanların daha sonra satış, tahsis veya imar uygulamalarına konu olabilmesi, kamu yararı yerine arazi rantını önceleyen sonuçlar doğurma riskini taşımaktadır.

Hukuk devleti ilkesinin gereği olarak, uzun ve teknik süreçler sonunda kesinleşmiş orman kadastrounun yürütme organının tek taraflı idari kararıyla değiştirilebilmesi kabul edilemez. Ormanların korunmasında esas olan; fiili işgalleri ve kaçak yapılaşmayı sonradan meşrulaştırmak değil, bunları önleyici ve caydırıcı politikaları güçlendirmektir. Devletin anayasal görevi, orman alanlarını daraltmak değil, korumak ve geliştirmektir.

Bu Kanun Teklifi ile 6831 sayılı Orman Kanununun Ek 16'ncı maddesinin yürürlükten kaldırılması; ayrıca bu madde kapsamında daha önce Cumhurbaşkanı Kararı alınmış olmakla birlikte üzerinde fiilen kalıcı yapılaşma bulunmayan, tapuda üçüncü kişiler adına tescil edilmemiş ve kamu yararı bakımından tamamlanmış bir kullanım oluşmamış alanların yeniden orman vasfıyla Hazine adına tescil edilerek yönetilmek ve işletilmek üzere Orman Genel Müdürlüğüne tahsis edilmesi öngörülmektedir.

Teklif ile orman sınırlarının idari kararlarla daraltılmasına imkân veren istisnai mekanizma ortadan kaldırılmakta; orman kadastrounun hukuki kesinliği güçlendirilmekte; ormanların parçalanmasının, yapılaşma baskısının ve rant beklentisinin önüne geçilmesi amaçlanmaktadır. Böylece Anayasa'nın 169 uncu maddesinin lafzına ve ruhuna uygun olarak Devletin ormanları koruma ve sahalarını genişletme yükümlülüğünün güçlendirilmesi amaçlanmaktadır.

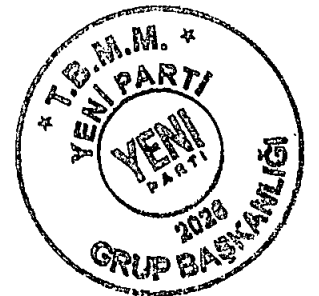
MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- 6831 sayılı Kanunun Ek 16'ncı maddesi yürürlükten kaldırılarak kesinleşmiş orman kadastrounun Cumhurbaşkanı Kararı ile değiştirilmesine imkân veren istisnai düzenleme sona erdirilmektedir.

MADDE 2- Madde ile Ek Madde 16 kapsamında daha önce alınmış Cumhurbaşkanı Kararları ve başlatılmış işlemler yönünden geçiş rejimi düzenlenmektedir. Hukuki güvenlik ilkesi gereği, tüm işlemlerin kendiliğinden geriye yönelik hükümsüz sayılması yerine, üzerinde fiilen kalıcı yapılaşma bulunmayan, tapuda üçüncü kişiler adına tescil edilmemiş veya tamamlanmış zorunlu kamu hizmeti niteliğinde kullanım oluşmamış alanların yeniden orman vasfıyla tescil edilmesi amaçlanmaktadır. Bu alanların tapuda orman vasfıyla Hazine adına tescil edilmesi ve yönetilip işletilmek üzere Orman Genel Müdürlüğüne tahsis edilmesi öngörülerek, kamu mülkiyeti ile orman koruma rejimi arasında uyum kurulmaktadır. Böylece hem kazanılmış hak tartışmalarının önüne geçilmekte, hem de orman rejimine döndürülmesi mümkün alanların korunması sağlanmaktadır.

MADDE 3- Yürürlük maddesidir.

MADDE 4- Yürütme maddesidir.

ORMAN KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 31/8/1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanununun Ek 16ncı maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 2- 6831 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“**Geçici Madde 15-** Bu maddeyi ihdas eden Kanunun yürürlük tarihinden önce, bu Kanunun Ek 16ncı maddesi kapsamında orman sınırları dışına çıkarılmasına dair Cumhurbaşkanı Kararı alınmış olmakla birlikte; üzerinde fiilen kalıcı yapılaşma bulunmayan, tapuda üçüncü kişiler adına tescil edilmemiş veya tamamlanmış zorunlu kamu hizmeti niteliğinde kullanım oluşmamış alanlar hakkında tesis edilmiş idari işlemler ilgisine göre resen gözden geçirilir.

Bu kapsamda orman rejimine döndürülmesi mümkün olduğu tespit edilen alanlar tapuda orman vasfıyla Hazine adına tescil edilir ve yönetilip işletilmek üzere Orman Genel Müdürlüğüne tahsis edilir.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar, bu maddeyi ihdas eden Kanunun yayımı tarihinden itibaren altı ay içinde Tarım ve Orman Bakanlığı ile Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından müştereken çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.”

MADDE 3- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

